Sněmovna odmítá zveřejnit autory stavebního zákona. Kritici varují před chaosem a riziky

24.3.2026 - Luboš Pavlovič | Arnika

Kdo napsal klíčovou novelu stavebního zákona? Sněmovna to odmítá říct. Návrh vznikl bez řádného legislativního procesu, posouzení dopadů i připomínkování – a poslanci mají na pozměňovací návrhy jediný pracovní den. Hrozí chaos místo zrychlení výstavby.

„Veřejnost má právo vědět, kdo připravil zákon, který ovlivní výstavbu v celé zemi. U takto zásadní legislativy je nepřijatelné, aby nebylo zřejmé autorství ani to, jaké zájmy se do návrhu promítly," upozorňuje Anna Vinklárková z organizace Arnika.

Novelu předložila skupina poslanců, nikoli vláda – obešla tak standardní legislativní proces včetně meziresortního připomínkového řízení. Arnika proto požádala Poslaneckou sněmovnu o informaci, kdo konkrétně text novely připravil. Sněmovna žádost zamítla s odůvodněním, že skupina poslanců není povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Arnika se proti rozhodnutí odvolá.

„Pokud poslanci předkládají návrh zákona, musí být zřejmé, kdo ho připravil a jak vznikal. Tvrdit, že tato informace neexistuje, nebo že skupina poslanců není povinným subjektem podle Zákona o svobodném přístupu k informacím, nedává smysl – zvlášť když jde o návrh se zásadním dopadem na fungování stavebního práva. Takový postup podkopává důvěru v transparentnost legislativního procesu," vysvětluje advokát Petr Svoboda.

„Minulá novela stavebního zákona předložená ministrem Bartošem prošla řádným legislativním procesem a byla schválena vládou. Vládní návrh byl v parlamentu standardně projednáván, byl dostatek času na připomínkování a podařilo se dosáhnout konsensu – nakonec byl schválen drtivou většinou 161 poslanců ze 166 přítomných," říká Nikol Krejčová z asociace Zelený kruh.

Chaotický proces ve Sněmovně

Jednání Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny minulý týden ukázalo, že příprava novely probíhá chaoticky. Opoziční poslanci kritizovali, že ani nevědí, k jakému textu mají připravovat pozměňovací návrhy – zda k původní novele, nebo k teprve vznikajícímu komplexnímu pozměňovacímu návrhu. „Je to jako když pejsek a kočička vařili dort," shrnul situaci na výboru jeden z poslanců.

Komplexní pozměňovací návrh má být rozeslán 26. března a lhůta pro podání dalších pozměňovacích návrhů do Hospodářského výboru vyprší už 30. března. Poslanci tak mají na jejich zpracování jediný pracovní den. Druhé čtení novely proběhne pravděpodobně na dubnové schůzi Poslanecké sněmovny, která začíná 14. dubna. Pozměňovací návrhy mohou poslanci podat i tam.

„Zásadní změny zákona se mají připomínkovat během několika dní. To fakticky vylučuje jak poslance a poslankyně, tak odbornou veřejnost z kvalitní debaty o podobě zákona," upozorňuje Anna Vinklárková.

Celou situaci navíc komplikuje nejistota kolem tzv. komplexního pozměňovacího návrhu. Poslanci totiž předem nevědí, zda bude tento návrh schválen, nebo ne – a přitom se musí rozhodnout, jestli své vlastní pozměňovací návrhy napíšou k původnímu textu novely, nebo k textu včetně komplexního návrhu. Pokud zvolí špatně, jejich návrhy budou při hlasování nepoužitelné. Jinými slovy: poslanci

pracují naslepo.

Riziko nekvalitního zákona

Podle poslanců i odborníků hrozí, že takto přijatý zákon bude nepřehledný, vnitřně rozporný a v praxi těžko použitelný. Paradoxně tak může nastat pravý opak deklarovaného cíle – místo zrychlení výstavby další komplikace a zadrhávání stavebního řízení.

„Zákon připravený v tomto chaosu se v praxi začne rozpadat – místo zjednodušení přinese právní nejistotu a další zadrhávání stavebního řízení," varuje Anna Vinklárková.

Arnika a Zelený kruh proto vyzývají poslance, aby odmítli pokračování netransparentního procesu a trvali na standardním legislativním postupu – včetně jasného autorství návrhu, posouzení dopadů a zapojení odborné veřejnosti.

Aktuální harmonogram projednávání novely stavebního zákona:

Kontakty pro média:

Pro více informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče, Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 606 727 942.

Více informací o novele stavebního zákona také v dalších tiskových zprávách Arniky a Zeleného kruhu.

https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/snemovna-odmita-zverejnit-autory-stavebniho-zakona-kritici-varuji-pred-chaosem-a-riziky